

rukojemské mohlo se však státi žalovaným, jenž jest slepým, podle § 1 zákona ze dne 25. července 1871, čís. 76 ř. zák. jen ve formě notářského spisu. Rukojemství žalovaného dne 17. listopadu 1927 jest proto z tohoto důvodu pro nedostatek notářského spisu neplatným.

Nejvyšší soud vyhověl dovolání žalobkyně, zrušil rozsudky obou nižších soudů, pokud se tkne žalovaného Antonína W-a a vrátil věc procesnímu soudu první stolice, by ji v rozsahu zrušení znovu projednal a rozhodl.

Důvody:

Dovolatelka právem vytýká s hlediska čís. 4 § 503 c. ř. s., že není správným právní názor, že ku platnosti smlouvy prvního žalovaného, ježto jest slepcem, bylo třeba formy notářského spisu. Článek 317 první odstavec obch. zák. zbavuje účinnosti předpisy občanského práva o formách právních jednání pro obchodní jednání. Ustanovení prvního odstavce čl. 317 obchod. zák. doznává jediné výjimky v druhém odstavci v případech, kde je připouští obchodní zákoník a ovšem i zákony jej doplňující. Za takovou výjimku však nelze považovati ustanovení § 1 e) zákona ze dne 25. července 1871, čís. 76 ř. zák., neboť tento zákon, i když je pozdější než zákon obchodní, ani nezměnil ustanovení prvního odstavce čl. 317 obchodního zákona, — poněvadž zásada *lex posterior derogat priori* neplatí pro poměr mezi normami obchodního a jiného (občanského) práva, — ani nestanovil výjimku ve smyslu druhého odstavce čl. 317 obch. zák. Lze považovati za zákony pozměňující nebo doplňující obchodní zákoník jen zvláštní normy obchodně-právní, nikoli však předpisy obecného práva občanského, které prohlašuje čl. 1 obch. zák. jen za právní pramen podpůrný. Zákon čís. 76/1871 jest jen obecným předpisem občanského práva, nikoliv předpisem doplňujícím obchodní zákony. Z těchto důvodů a vzhledem k ustanovení čl. 317 obch. zák. — vyslovující pro obchody zásadně volnost formy — neplatí pro právní jednání, jež jsou obchodem, předpis § 1 e) zákona ze dne 25. července 1871, čís. 76 ř. zák., požadující pro právní jednání slepců formu notářského spisu. Že v souzeném případě byla sporná rukojemská smlouva obchodem, uznal správně již odvolací soud, neboť takováto smlouva jest v pochybnostech, jež v souzeném případě nelze vyloučiti, pomocným obchodem podle čl. 274 první odstavec a čl. 273 první odstavec obch. zák. Podle čl. 277 obch. zák. jest, i kdyby šlo o obchod jen na straně žalující firmy, na oba smluvníky použití předpisu čl. 317 obch. zák., jenž nečiní platnost smlouvy závislou na písemném sepsání nebo na jiných obřadnostech, a stačí proto ústní ujednání rukojemské smlouvy (srov. rozhodnutí čís. 1958, 2629, 3788, 5306, 5711 sb. n. s.).

Čís. 11336.

Předpis § 8 zákona o společenstvech ze dne 9. dubna 1873, čís. 70 ř. zák. předpokládá, že někdo jedná jménem družstva, jež dosud není

po právu, jakoby již bylo po právu. Předpisu toho však nelze použiti, nezatají-li osoby jednající za dosud neutvořené družstvo tuto okolnost druhému smluvníku.

(Rozh. ze dne 9. ledna 1932, Rv I 1993/30.)

Žalobci domáhali se na žalovaných zaplacení pohledávky, tvrdíce, že se žalovaní jim zavázali jako plnomocníci družstva, jež mělo býti teprve utvořeno. O b a n i ž š í s o u d y žalobu zamítly, o d v o l a c í s o u d z těchto důvodů: Odvolatelé dovozují svůj nárok z ustanovení § 8 zákona ze dne 9. dubna 1873, čís. 70 ř. zák., tvrdíce, že odpůrci s nimi jednali jako domnělí zástupcové družstva, jež se mělo teprve utvořiti, utvořeno však nebylo, při čemž sami připouštějí, že jim bylo známo, že družstvo, za něž odpůrci jednali, dosud není založeno. Tím je však odňat žalobnímu nároku všecken právní základ, neboť § 8 zák. ze dne 9. dubna 1873, čís. 70 ř. zák. právě tak jako čl. 211 obch. zák. a § 2 zák. ze 6. března 1906, čís. 58 ř. zák. předpokládá, že někdo jedná jménem družstva, jež dosud není po právu, jako by již bylo po právu. Účelem tohoto ustanovení jest, aby byly třetí osoby, jež se pouštějí do jednání se zástupci dosud neutvořeného družstva, chráněny před možnou škodou, která by jim z toho mohla vzejíti. Pakliže však osoby, jež jednají za družstvo dosud neutvořené, tuto okolnost druhému smluvníku nezatají, jest použití ustanovení § 8 zákona ze dne 9. dubna 1873, čís. 70 ř. zák. vyloučeno a na právní jednání jest patřiti tak, jako by bylo uzavřeno pod podmínkou, že k právnímu ustanovení družstva skutečně dojde. Poněvadž v souzeném případě tato podmínka nenastala, pozbývá právní jednání, z něhož jest žalováno, platnosti a odpůrci nejsou povinni, by je splnili.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Dovolání opřené o dovolací důvod nesprávného právního posouzení (§ 503 čís. 4 c. ř. s.) není opodstatněno. Odvolací soud správně vyložil, proč žalovaní nejsou žalobcům zavázáni z důvodu § 8 zákona o společenstvech ze dne 9. dubna 1873, čís. 70 ř. zák., ať již jednali všichni jako presumptivní členové neexistujícího společenstva nebo prostřednictvím žalovaného Josefa H-a.

Čís. 11337.

Neosvojená schovanka není příslušnicí nájemníkovy rodiny ve smyslu § 6 (1) zákona o ochraně nájemníků.

Dědic vstupuje v nájemní práva zůstavitelova, náležející k souhrnu pozůstalostního jmění; byl-li chráněn nájemník, jest po jeho smrti až